

3. Фурман А. В., Гуменюк О. Є. Психологія Я-концепції Львів: Новий Світ-2000, 2006. 360 с.
4. Шахов В.В. Психологічний аналіз феномену самосвідомості: Електронний ресурс. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія.* 2014. Вип. 41. С. 369-372.
5. Ямницький В.М. Життєва криза дорослого віку як мотиватор життєтворчої активності особистості. *Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 12 : Психологічні науки.* – Вип. 6 (30). Київ, 2005. С. 7-15.

Страханський С.О.
студент магістратури
юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету
Науковий керівник: к.соціол.н.,
старший викладач кафедри психології
та соціальної роботи ТНЕУ
Біскуп В.С.

СОЦІАЛЬНЕ КОНСТРУЮВАННЯ ШЛЯХІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ СУСПІЛЬНИХ ТА ОСОБИСТИХ ПРОБЛЕМ

У комплексі кардинальних проблем соціального розвитку української держави, пов'язаних з пошуком шляхів і способів розв'язання суспільних та особистих проблем, поступовим подоланням кризових явищ в економічному і суспільному житті, особливого значення набуває завдання застосування методів соціального конструювання для їх вирішення, що передбачає формування надійної системи соціального захисту населення та всебічної фахової підготовки її працівників. Головним вектором діяльності соціального працівника нині є вирішення суспільних та особистих проблем клієнтів. Соціальні проблеми розглядаються як об'єктивні соціальні умови, які загрожують нормальному існуванню суспільства. Такий погляд визначає необхідність розв'язання їх патологій, дезорганізацій, дисфункцій, протиріч, структурної напруги. Але з цієї позиції, коли соціальна проблема є простим віддзеркаленням об'єктивних умов, не можна пояснити, чому одні й ті ж обставини визначаються як проблеми, пригортаючи до себе суспільну увагу, тоді як інші, такі ж загрозливі для суспільства, залишаються поза увагою. Особливість суспільних та особистих проблем полягає в тому, що вони не тільки об'єктивно є складними, але й припускають різну інтерпретацію в залежності від позиції дослідника, що вимагає застосування соціального конструювання в їх подоланні.

Соціальне піклування спрямоване на гармонізацію суспільної взаємодії та усунення, або принаймні зменшення, дисбалансу поміж інтересами окремих соціальних груп і суспільства в цілому. Тому воно розглядається нами як специфічний механізм оптимізації функціонування життєдіяльності суспільства. Зусилля соціального піклування спрямовуються на ті сфери життя, в яких протиріччя і конфлікти соціального буття проявляють себе у найбільш гострій формі. Суспільством вони актуалізуються як соціальні або суспільні проблеми. Але не кожна проблема в житті звичайної людини може

опинитися у центрі уваги громади, суспільства, держави, стати предметом законодавчих реформ або причиною реструктуризації системи соціальної політики. Якись абстрактні відчуженні економічні і політичні характеристики не завжди дають можливість зрозуміти життєві колізії конкретного індивіда і створити підґрунтя для їх рішення шляхом переведення в площину соціального.

Будь-яке сучасне дослідження безробіття, наркотичної залежності, сирітства і будь-яких інших соціальних проблем передбачає практичні рекомендації або інтервенцію у проблему на рівні конкретного регіону, організації або навіть певного проекту цих дій. Прикладом таких дій може слугувати соціальна інтервенція щодо проблем наркотичної залежності населення України. Оскільки наприкінці в часи здобуття незалежності ця проблема була для нас порівняно нова, існувала тривала тенденція до її спрощення, дії щодо її рішення були односторонніми і примітивними. Неefективність такого підходу виявила себе впродовж десяти років: не зважаючи на зусилля, ситуація погіршувалася. Це змусило переглянути існуючі погляди на проблему, враховуючи досвід Заходу, який раніше за Україну зустрівся з цим явищем і вже встиг накопичити значний досвід у боротьбі з ним. Для боротьби з наркоманією в нашій країні переважно використовувалися репресивні заходи. Ця боротьба була головним чином покладена на представників правоохоронних органів і лікарів. Діяльність зводилася до вияву і покарання розповсюджувачів наркотиків, до ізоляції і примусового лікування наркоманів, до залякування населення, шляхом демонстрації наслідків наркоманії. Існуюче законодавство за своїм духом орієнтовано на повне викорінення наркотиків з життя суспільства і спрямовує усі свою діяльність на боротьбу з ними саме у таке русло. Люди, які мають наркотичну залежність, зображаються як морально уражені і загрозові для суспільства. Мало що робилося для реальної допомоги цим людям, для грамотної профілактики наркоманії серед молоді [1; 2].

У нашому дослідженні ми аналізуємо різні рівні соціального конструювання способів вирішення суспільних чи особистих проблем і тим самим у центр уваги ставимо не тільки конкретні проблеми, а й суб'єктів, які по-різному витлумачують ці проблеми, соціальних акторів, які створюють специфічні дискурси соціальних проблем. Ми враховуємо, що в цьому хорі голосів є ті, хто солірує і відповідно наділений більшою владою давати визначення соціальних проблем. Це в першу чергу ті, хто входить до державної адміністрації, впливові політики, а також близькі до владних структур професіонали, які презентують такі класичні сфери діяльності, як медицина, юриспруденція, психологія, соціологія, філософія. Обмежити монополізацію влади професіоналів соціальної сфери можливо за допомогою розвитку демократичних інститутів і громадянського суспільства, відкритості соціальної політики для незалежної публічної експертизи, створення горизонтальних структур управління.

Список використаних джерел

1. Попович М. В. Раціональність і виміри людського буття Київ: Сфера, 1997. 290с.
2. Спектор М., Китс'юз Дж. Конструювання соціальних проблем. Контексти сучасності: Хрестоматія. Київ, 2001. С.160-163.